

Flexónyomtatás oktatása határainkon túl

CSEHORSZÁGBAN, LENGYELORSZÁGBAN ÉS UKRAJNÁBAN

Csaba László

Megkérdeztük a régió országainak szakmai szervezeteit a flexónyomtatás oktatásáról hazájukban. Lapzártánkig Csehországból, Lengyelországból és Ukrajnából kaptunk információkat, amit az alábbiakban foglalunk össze.

CSEHORSZÁG ÉS SZLOVÁKIA

A Cseh Köztársaságban és Szlovákiában sincs hivatalos, iskolai rendszerű oktatása a flexónyomtatásnak, sem a grafikai középiskolákban, sem az egyetemek nyomtatástechnológiai tanszékein, így tanfolyamokon, szemináriumokon keresztül igyekeznek pótolni ezek hiányát.

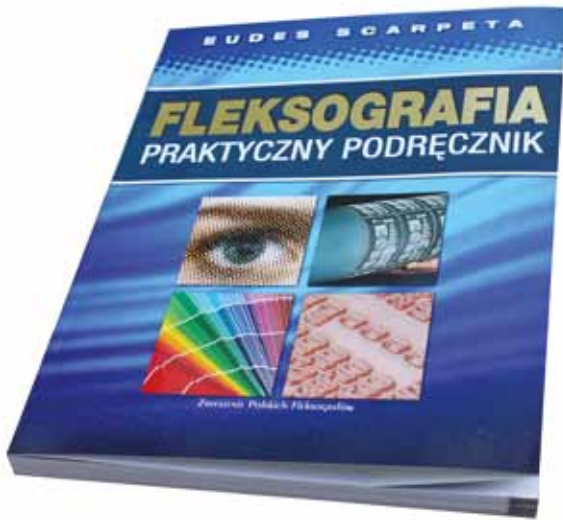
Ezeket a Csehorszagok Flexo Print Association (CFTA), a Cseh Tudományos és Műszaki Egyesületek Szövetségének tagja szervezi. Az egyesület együttműködésben más európai flexótechnikai egyesületekkel, nemzetközi szinten működik, és hosszú évek óta foglalkozik a nyomdaipari alkalmazottak műszaki oktatásával, több mint húsz éve szakosodott a flexónyomtatási technológiákra, Csehországban és Szlovákiában. Szorosan együttműködik a Department of Graphic Arts and Photophysics karral a Pardubice-i Egyetemen. Tevékenységük keretében mind Csehországban, mind Szlovákiában kínálnak lehető-

séget a cégek és munkavállalók számára, hogy részt vegyenek a heti szemináriumokon, a flexónyomtatás alapjairól, beleértve a félévente szervezett továbbképző tanfolyamokat is, valamint az olyan speciális képzéseket, amelyek kifejezetten az adott nyomdában jellemző nyomathordozókra fókuszálnak. Az oktatás magába foglalja a gyakorlati képzést is az egyetemi laborban.

Ugyanakkor oktatják a flexónyomtatási technológiát közvetlenül a cégeknél is, ami azt jelenti, hogy az adott cégnél alkalmazott technológiára koncentrál az oktatás. Olyan tanfolyamokat is szerveznek, melyek az EU által támogatott operatív oktatási rendszer keretében valósulnak meg. Tevékenységük magába foglalja a tudományos konferenciákon való programok szervezését, amelyek kapcsolódnak a flexónyomtatási technológia témájához. Ezekon a konferenciákon a résztvevők tájékoztatást kapnak a globális technikai újdonságokról, és arra is lehetőség nyílik, hogy megvitassák a megoldásokat és megosszák egymással tapasztalataikat a különböző üzemeltetési problémákról.

Az egyesület közzétesz tudományos dolgozatokat, és publikál a cseh tudományos folyóiratok saját CFTA-rovatában, ahol a konferenciákról és a különböző nyomathordozók flexótechnológiával történő nyomtatásáról egyaránt szó esik.

Sorszám	Tartalom	Oldal
1	Bevezetés	13
2	A grafika tervezése és létrehozása	25
3	Prepress a flexográfiában (magasnyomásban)	41
4	Flexó nyomógép nyomóformák	63
5	A nyomóformák beigazítása és a gépi proofok (ellenőrzések)	77
6	A nyomtatás alapházisa (kiindulópontja)	91
7	Nyomtatófestékek	109
8	Raszterhengerek	129
9	Nyomtatás – széles pályán	145
10	Nyomtatás – keskenypályán	173
11	Nyomtatás – hullámkarton	188
12	A nyomtatás gyakori problémái és gyakorlati megoldásai	201
13	Terminológiai szótár	225– 230

LENGYELORSZÁG

Lengyelországban ellenben a szakiskolákban, több vajdaságban is szerepel az oktatási programban a flexónyomtatás, emellett két műszaki egyetemen Varsóban és Lódzban, utóbbi városban angol nyelven is, elérhető a képzés.

De a Lengyel Flexó Kamara (Polska Izba Fleksografów) is szervez tanfolyamokat, tréningeket, nyitott, bárki számára rendelkezésre álló és cégekhez kihelyezett formában, lefedve a flexó-

nyomtatás témaköreit, az UV-nyomtatást és a laminálást egyaránt, valamint egynapos szemináriumokat és az éves, kétnapos Flexó Fórumot.

A szakmai szervezet két flexó tárgyú kézikönyvet is megjelentet, a mellékelt kép az egyik, „Flexográfia – gyakorlati kézikönyv” című kiadvány borítóját mutatja, tartalomjegyzéke pedig az előző oldalon látható.

Ezenkívül kiadnak két brosúrát:

Anilox hengerek – a kiválasztás alapparamétereit, valamint

A paraméterek és ellenőrző rendszerek a minőségi termékek előállításához a flexóban címmel.

UKRAJNA

Ukrajnában két egyetemen képeznek nyomdaipari szakembereket, érintve a flexónyomtatás témakörét is, ezek az Ukrainian Academy of Print Lvivben és a Kiev Polytechnic Institute a fővárosban.

Ezekben a tanintézetekben évente 25–30 Master és 35–40 Bachelor fokozatot elért diák végez. Azonban a szakmunkások képzése Ukrajnában sem megoldott, a gépek mellett dolgozók az üzemekben a napi munka során szerzik meg a munkájukhoz nélkülözhetetlen tudást, illetve nagyobb, multinacionális cégek külföldön képzik dolgozóikat.

Flexo vagy flexó?

Hogyan írjuk helyesen? A szakszavak írásánál a legjobb szakemberek is gyakran bizonytalanná válnak, hogy az eredeti írásmódot vagy a fonetikus írásmódot ildomosabb használni. A gyakran előforduló szavak már a többség helyesírásában jól rögzültek, mint például az offset helyett az ofszet, a biegel helyett a bígel és a flexo helyett a flexó. Szaklapunk több mint félévszázados múltja kötelez bennünket példamutatásra a helyes szóhasználatot illetően. Mielőtt egy vitatott helyesírású szó következetes használata mellett döntünk, előfordul, hogy állásfoglalást kérünk a MTA Nyelvtudományi Intézet nyelvi tanácsadó szolgálatától. A flexó szóval kapcsolatban – amit 13 éve következetesen hosszú ó-val írunk – a következő információkat kaptuk: „...szaknyelvben használják, akkor a szó, miként írja is, régóta így él, meghonosodott már, kiejtése és írása is a magyarban hosszú ó-val célszerű: *flexó*. Más a végű átvételek esetében is főnevesülés után mindig megnyúl a szóvégi o, például *metró*, *videó*, *euró* stb. A köznyelvi szótárakban nincs ugyan benne a flexó, de alapja a *flexió* (hajlítás), *flexibilis* (hajlékony, hajlítható) több szakterületen is ismert.

Az is igaz, hogy általában megmarad a rövid o-s alak is, például cégnevek bejegyzett alakjaiban. Ha ezt így jegyezték be, gondolom, jogilag ez a pontos név, még akkor is, ha a helyesírási szabály vagy az írásgyakorlat ezt esetleg »felülírja«.